

Divadelní soubor Karla Jaromíra Erbena SKP Žebrák, zal. r. 1812,
prvá hra uvedena v r. 1750, řádný člen SČDO, nositel vyznamenání

Cena Antonína Zápotockého

Karel Jaromír Erben

SLÁDCI

1812 — 1987

175 let českého ochotnického divadla
v Žebráku

Karel Jaromír Erben

SLÁDKI

Veselohra se zpěvy o třech dějstvích z prostředí žebráckého
pivovaru v r. 1837

Hudbu složil, národní písně aranžoval a původní písně Josefa Vorla
upravil Fráňa Herman

Režie a scéna: František Lorenc

Technicky spolupracují: Josef Brož, ing. Josef Spilka, Josef Jernek,
Josef Hrách, Jindřich Stehlík a Jana Kuncová

Hudební doprovod: Alena Spilková - klavír, Jaroslav Kořínek -
housle, Josef Carvan - klarinet, Karel Pergl - trubka,
Jan Pergl - basa

Osoby a obsazení:

Sládek	František Lorenc
Sládková, jeho žena	Vlasta Holečková
Vojtěška, jejich dcera	Dana Červená
Zábranský, starousedlý soused	Miloslav Šrédl
Jaroš, podstarší, jeho synovec	Josef Zach
Kašpar Zapito, obročník	Josef Kunc
Marjánka, dohazovačka	Libuše Váňová
Kubík, kočí	Jan Landa
Kačka, služebné děvče u Sládků	Alexandra Šrédlová

Dále hrají a zpívají: Jaroslav Kadeřábek, Anna Špotová, Jaroslav
Špička, Alice Benešová, Oldřich Bašata, Martina Špačková, Pavel
Erazím, Renáta Nováková, Ivana Špotová, Barunka Hněvkovská,
Martin Florián, Antonín Holeček, Jarka Landová, Marie Zemanová,
Otakar Braun, Markéta Veselá, Jindřich Stehlík, Jarka Klimtová aj.

PROČ HRAJEME ERBENOVU HRU „SLÁDCI“, KTERÉ JE UŽ 150 LET?

Kdyby bylo možné vyslovit otázky K. J. Erbenovi, pak pevně věříme, že by jeho odpovědi byly na titulní otázku tím nejlepším vysvětlením. Jsme totiž pevně přesvědčeni, že na takové otázky by „náš“ K. J. Erben odpověděl takto:

Pane Erbene, jaké máte vzpomínky na město Žebrák?

Ty nejhezčí. Vždyť mé působení ve starobylém městě Žebráku od r. 1835 patřilo k mému mládí, kdy se všechno zdá krásné, jednoduché a bez problémů. K těmto vzpomínkám přece patří i šťastná láska tehdy se sedmnáctiletou Betinkou Mečířovou, dcerou žebračského purkmistra, která se později stala mou chotí.

Domnívali jsme se, že v odpovědi bude zmínka o žebračském divadle. Nevadí. Ptáme se proto dále, jaké místo ve vzpomínkách na Žebrák má jeho ochotnické divadlo.

Vzpomínky na divadlo vůbec nejsou jednoznačné, protože divadlo bylo mou velkou radostí a láskou, ale také i zklamáním. S velkou chutí jsem se pustil do první dramatické práce „Sládcí“, kterou jsem napsal pro vaše žebračské divadelní předchůdce, a to právě v době mého působení v Žebráku. Mohu prozradit, že napsání této hry o lásce a jejích potížích bylo vlastně vyznáním mé lásky vzpomínané již Betince. Velký úspěch hry byl mou odměnou a její neprosazení se na pražské scéně mým zklamáním. Několikrát jsem sice hru ještě upravoval, doufaje, že na scény velkých kamenných divadel prorazí, ale to bylo vše. Hra neprorazila a já se jednou provždy vzdal dalších pokusů v oblasti dramatické práce.

Úspěch premiéry v Žebráku v r. 1837 byl skutečně velký. Ale v časopise Květy z té doby máme potvrzenu také tu skutečnost, že úspěch hry „Sládcí“ byl i v Hradci Králové, kde představení zahajoval sám V. K. Klicpera a i v Kutné Hoře, kde se její premiéře těšil i J. K. Tyl, který Vás měl podle dochovaných vzpomínek vyzvat k autorství dalších her. Je to tak?

Ale to ano. Tisk té doby o hře „Sládci“ pěl samou chválu. Byla vysoce hodnocena i celá hudební složka hry, která byla prací žebračského kaplana Josefa Vorla. Dokonce byla hra i přes svou nenáročnost hodnocena jako velmi šťastný příspěvek k soudobým snahám Tylovým o vytvoření české společenské hry. Bylo velmi kladně hodnoceno mé sblížení s uměním Tyla v realistickém pohledu a formě lidové frašky, spojené se zpěvem. Možná jsem mohl část svých sil věnovat dalším divadelním pokusům, ale už jsem řekl – rozhodnutí nevěnovat se dramatické práci způsobilo v té době velké zklamání s osudem hry v cestě na pražskou scénu.

Jsmo šťastni a při každé příležitosti se tím chlubíme, že jeden z velikánů naší kultury, básník a autor nesmrtelné Kytice působil v ochotnickém divadle v Žebráku, pro které napsal i svoji jedinou dramatickou práci. Bez ohledu na celý osud hry se k ní u nás v Žebráku čas od času a snad vždy i s jinou divadelní generací, velmi rádi vracíme. Letos se k ní vracíme opět, a to hned při dvou mimořádnostech. V první řadě proto, že slavíme 175 let českého ochotnického divadla a za druhé, že je tomu kulatých 150 let od její žebračské premiéry. A budeme se k ní vracet znovu a znovu pro radost herců i diváků.

Děkuji vám. Jsem rád, že tam, kde byla hra napsána a těmi, kterým byla věnována, je stále oživována a že přináší alespoň trochu osvěžení, radosti a dobré pohody i odpočinku ze shonu každodenních starostí.

Na závěr se musíme přiznat, že ve Vaší hře došlo k mnoha úpravám a že každé další nastudování přináší vždy nové a nové úpravy. Věříme, že chápete, že je to nutné a že je to ku prospěchu Vaší 150 let staré hry.

Neomlouvejte se. Samozřejmě, že to chápu a zlobil bych se, kdybyste naopak hru tvrdošijně prosazovali v tom původním sepsání. Jen dovolte, abych i já položil jednu otázku. Moc mě zajímá osud hudební složky hry a ptám se proto, zda zpíváte ve hře ty krásné písničky?

Drahý pane Erbene. Hra „Sládci“ bez krásných lidových a národních písní by nebyla tou šťastnou lidovou hrou. Vždyť i v té dnešní úspěšné moderní době nacházíme v televizních programech snahu po zachování a připomenutí si krásy a moudrosti lidových písní. A my jich našim divákům přinášíme ve Vaší hře plnou náruč.

Děkujeme Vám, pane Erbene.

UŽ VÍTE, PROČ HRAJEME ERBENOVU HRU „SLÁDCCI“?